

„EDINOST“
 izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrkih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— . . . 4.50 za pol leta . . . 6.— . . . 9.— za vse leto . . . 12.— . . . 18.—
 Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč., izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasiloslovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinosti je moč“.

Oglasi se račune po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnništvo* ulica Molino piccolo hšt. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odorte reklama cije se prosto poštnino.

Kaj z izdajalci domovine?

(Po knjigi župnika Jemeršiča „Bog i Hrvatska“)

Jaoh tebi, tužna domovina moja,
 Jer su ljutih rana puna njedra tvoja,
 Jalostno i gorko, ali ipak stoji,
 Da su izdajice mnogo sinei tvoji.
Jadranski labud.

Ko je Gospod in Odrešenik sveta utemeljeval svojo cerkev in ko je božanskim naukom svojim razsvitljal svoj narod, naletal je na mnogo težkoč in zaprek, a najhujša med vsemi mu je bila ta: da so se odstranjevali od njega ljudje, ki bi morali biti združeni z njim najtesneje ter pomagati mu na delu za isti cilj. To so bili — Židje! To so bili zemljaki in rojaki Odrešenikovi: istega jezika, istih običajev, koje so tlačili ukupni neprijatelji in tlačitelji.

Odrešenik jih je klical k sebi in vsakdo je pričakoval, da Židje poletijo za njim. Vendar ni bilo tako: med svoje je prišel, a ga niso hoteli poznati. Jezus je globoko občutil to izdajstvo in odpadništvo svojega naroda, o čemer pričajo njegove besede: Jeruzalem in ves židovski narod, kolikrat sem hotel zbrati tvoje otroke, kakor zbira kokoš svoja piščeta pod peroti, ali nista hotela!

Kar je izkusil Jezus, toisto vidimo — na našo žalost — tudi mi Slovenci skoro po vsej naši domovini. Tudi med nami je ljudij, ki sicer spadajo med nas, ki pripadajo našemu rodu in jeziku, a se vendar odtujejo od nas — ki zapuščajo svoje brate in svoje sestre. Tudi naš narod bi mogel vsklikniti s prorokom Izajem: „Čujte nebesa, slušaj zemlja: vzgojil sem si sinov, a oni so me prezirali, obrnili so lice od mene; med tem ko vol pozna svojega gospodarja in osel jasli gospodarja svojega, a narod moj ne pozna in ne razume samega sebe, so neplemeniti sinovi rogaje se prezrili narod svoj ter ga zapustili.“

Tudi med nami, v našem slovenskem narodu je zaslepljenih ljudij, pripadajočih k nam po božjem in prirodnem pravu, ki pa, skrivaje se pred nami sedaj javno, sedaj tajno, nočejo deliti z nami usode in nočejo biti na naši strani. Kaj naj storimo s takimi ljudmi?

To je važno vprašanje, ki mora še posebno

zanimati nas, ki živimo ob periferiji in kjer imamo vsled neprestane dotike s tujimi življi razmerno največ zaslepljenecv — odpadnikov. Tega pa nismo zapisali kakor očitane našemu tukajšnjemu ljudstvu, ampak konstatovali smo le dejstvo, ki je zgolj naravna posledica odnošajev povsod tam, kjer je narod neposredno izpostavljen mogočnemu uplivu tujinstva. S tem dejstvom nam je računati. Glavna naloga nam mora seveda biti, da premišljamo o tem, kako bi čim najizdatneje paralizovali usodni upliv tujstva na naš narod ob periferiji, kako bi preprečili narodno demoralizacijo in raznarodovanje, posebno pa še prežalostno okolnost, da so le prepogosto naši lastni rojaki podajali in hlapci neprijaznega nam tujstva. Zato je zelo važno vprašanje: kako naj postopamo z onimi rojaki našimi, ki so, zaslepljeni, zapustili narod svoj? Na to vprašanje daje župnik Jemeršič štiri odgovore. Izvajanja prosvitljenega pisatelja so seveda jako razsežna, a mi jih moremo podati le v kratkem izvadu.

1. Poskusimo najpoprej, da jih uverimo lepim in pametnim načinom, da so naši!

Človek stori slabo le redkokedaj iz hudobije, ampak veliko bolj vsled prirojene mu slabosti; bodisi, da so mu zasleplili oči blodne misli, pomote ali predsodki, bodisi, da so ga zli ljudje zaveli stranpoti ter ga pokvarili svojo zlobnostjo. Ako ga poučimo temeljito in jasno, ako mu popravimo blodnje in krive misli v glavi, popravimo s tem tudi njegovo srce in njegova dela in ga privabimo od stranpoti na pravo stezo. Mnogi odpadniki niso zločinci v pravem zmislu, ampak greše, ker se niti ne zavedajo tega, kar delajo. Razne vnanje okolnosti so jih obrtgale od nas in odtujile svojemu rodu.

Koliko jih je, ki se svoji ženici na ljubo — radi ljubega miru — odrekajo svojemu rodu, svojemu jeziku, svojim običajem in svojemu — ponosu! In koliko naših ženic le soprogu na ljubo pozabljajo na mater, očeta, dom in narod! Koliko jih je, ki le zato, da znajo koji drugi jezik, prezirajo svojega! Koliko jih je, ki se le radi ljubega kruheka klanjajo predpostavljanim, preziraje jezik in narodnost svojo. Koliko naše mladine se

Konrad Vesel, po tujkah ter vzradoščen urno pristopil.

— „Li sanjam, ali je resnica? Jelica, ti tukaj, ne da bi mi kaj poročala o prihodu? Milostiva, komu gre zahvala za to neprecenljivo srečo? Objel bi dotičnika, na kolenih bi se mu zahvaljeval za veselje, katero mi je napravil!“

„Na potovanji sve, dragi Konrad, in ker naju vodi pot baš tod mimo, sve izstopili. Jelica je toliko časa prosila in prosila, da jej nisem mogla odreči.“

— „Kako ste dobra, gospa! — Hvala ti zlatka moja!“

Motril je ljubavi polnim pogledom zarudelo deklico ter jej stiskal malo, v glače-rokavicah tičočo ročico.

„Vidiš, mamá, saj sem vedela, da naju bo Konrad vesel . . . saj me vendar ljubi,“ je pristavila po kratkem molku tiho Jelica.

— „Ljubica, nepopisno sem srečen, da te zopet vidim.“

Potegnil je iz žepa uro ter pogledal na njo.

— „Ah, še-le osem in štiriinpetdeset minut; —

kvari le na ta način, da so zašli — obiskujoč šole — v družine, kjer ne čujejo drugzega nego zasramovanje svojega jezika. Taka mladina misli, da je res tako, kakor trde taki zlobneži. Mnogi se dajo preslepiti po mnogih tujcih, ki silijo v naše dežele, da obračajo tem poslednjim lice, svojemu narodu pa — hrbet. Tužno, zares tužno. Sramota!

Poskušajmo, da v takih ljudeh zbistrimo nazore. Na ta način jih utegnemo zopet privleči k sebi, sosebno takih, ki so odpadli le po golem slučaju ali po zlobnosti drugih. Poučujmo jih in recimo jim po priliki: „Vidiš, mili prijatelj, brat, mila sestra, kdo ti je dal tvoj narod, tvoj jezik in tvojo domovino? Nikdo drugi nego — Bog! Ali ni to odurnost in nehvaležnost nasproti Bogu, ako odmečeš ono, kar nam je dal Bog?“ — Dokažimo takim ljudem, kaka bedostoča in otrpnelost srca je to, ako zapuščamo, kar nam je prirojena in se usiljujemo tujemu: da zapuščamo svoj lastni vrt, v katerem naj raseta potem trnje in osat?! Predočujmo jim živo, kako odurno je to pred Bogom in kako mrzko pred ljudmi, ako smo Slovenci, pa vendar tujim jezikom sramotimo sebe in svoje ime! Povejmo jim, da krščanska vera nobenega greha ne obsoja bolj kakor nehvaležnost, nezvestoba, licemerstvo in izdajstvo. Okolo solnca se vrti mnogo in mnogo planetov in zvezd, a vse ostajajo zveste svojemu solncu. Kakor nikdo ne sme izdati svoje lastne družine, istotako ne sme izdati svojega naroda, kajti tudi narod je jedna velika družina.

Tako treba, da poučujemo in svoje nauke potrjujemo lastnimi dobrimi vzgledi. Sami moramo ljubiti svoj rod in tako pridobimo tudi mnogokojega slepca, da sprevidi in se združi z nami. Treba, da delamo tako, kakor je storil Kristus, ko je ostavil v puščavi 99 ovac in šel iskat jedne same, izgubljene. Po tem izgledu ravnajmo se tudi mi!
 (Pride še.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 9. septembra 1896.

Grof Badeni v Gorici. [Izv. poročilo.] Sinoči ob 9³/₄ uri je prišel ministerski predsednik v Gorico. Po vsi poti od Trbiža do goriških vrat je bil presrečno vsprejet z ono slovansko iskrenostjo,

žalibog moram ostati v uradu do ene popoldne: to je torej še cele štiri ure. Ah, kako jih prebijem sedaj, ko vem, da si ti tu, dragica! . . . Moj Bog, štiri ure bivati med pustimi, zaprašeniimi akti, štiri ure, katere bi lahko prebil na tvoji strani, to je strašno!“

Tudi gospa Novakova in Jelica sta bili nejevoljni, a morali sta se udati v neprijetni položaj ter čakati, čakati . . .

Poslovili sta se od Vesela ter stopali počasi proti malemu gozdiču. Sedši na malo klopico v prijaznem senčnatem zatišji, se je Jelica kmalu zatopila v sladke sanje. Spominjala se je časov, ko je Konrad dospel v njeno rojstveno mestoce, časov, ko se je seznanila z njim na veselici v čitalnici, časov, ko je jel zahajati k njim, in slednjič onih presrečnih trenutkov, ko jej je dejal, da jo ljubi, jedino le njo, neizrekljivo ljubi . . . Ona mu ni odgovorila niti besedice, a Konrad je čital raz njen obraz, da mu je naklonjena, da vrača njegovo ljubav v polni meri. Burno jo je privil k sebi ter pritisnil vroč poljub na mehke ji ustnice.
 (Pride še.)

PODLISTEK.

1

Metuljček.

„Tri ljub'ce ljubiti,
 So čudne reči,
 Vsem trem se lagati,
 Me nič ne skrbi.“

I.

„Jelenevo!“ je klical sprevodnik. Iz kupeja družega razreda je lahno poskočila nežna, plavolasna mladenka, opravljena v elegantno sivo krilo; na glavici jej je tičal bel, širokokrajn florentinski slamnik, okrašen obilo s poljskimi cvetkami. Obrnila se je na vse strani, kakor da išče koga ter potem zaklicala radostno:

„Mamá, mamá, glej ga Konrada!“ ne mené se za nekaternike, ki so stali pri železniških oknih. Kazala je sè svojim drobnim prstkom na službujočega železniškega uradnika.

„Oh, mamá, ne vidi naju; kako bode iznenaden, ko naju zagleda!“

Jedva je izstopila suhotna gospa Novakova, ko se je oglašil zvonec tam na peronu, in vlak je odpuhal dalje proti jugu.

Zdajci še-le se je ozrl železniški asistent,

ki je prisojena le Slovanom. Slovenski županje po vsej Soški dolini so rešili narodno čast, kajti v pozdravnih govorih so soglasno naglašali potrebo druge železniške zveze s srcem države in pa slovenske srednje šole v Gorici, ter se izjavili splošno za slovensko uradovanje v vseh uradih.

Vzvišeni gost je bil vidno ginjen o vseh pozdravih in je odgovarjal ljubeznjivo. Osem slovenskih deželnih poslancev (med njimi oba državna) so pričakali ministra že na vratih goriške dežele. Grof Franc Coronini in ces. namestnik vitez Rinaldini pa sta se pripeljala z železnico do Trbiža. Goriški Slovenci (namreč oni, ki stanujejo v Gorici) pričakali so grofa na goriško-solkanski meji, na popolnoma slovenskih tleh, to je na cesti, ki veže soško dolino z Gorico. Pri Fonovi gostilni so priredili krasen slavolok, odičen slovenskimi trobojnicami in lampijoni v narodnih barvah. Tukaj se je zbralo več sto Slovencev, ki so z sprejemom iznenadili ne samo grofa Badenija, nego tudi domače okrajno glavarstvo, goriško mes. no vodstvo pa uplašili popolnoma; tako, da so spremenili kraj uradnega vsprejema. Hoteli so to storiti tudi na solkansko-goriški meji, a videči, da so jih Slovenci prehiteli s pripravami — so se potegnili bolj v mesto, na Gorišček, kjer se je vršil uradni vsprejem. Grof Badenij se je nastanil v hôtelu „Gunkel“. Danes predpoludne je sprejemal deputacijo, mej njimi veliki deputaciji: županste v iz vipavske doline ter sežanskega Krasa. Popoludne ob 4. uri se je odpeljal preko Podgore — kar ni bilo pred določeno — v Furlanijo do Tržiča, kjer je sél v brzovlak. Slovenske vasi okrog Gorice so razobesile slovenske zastave, ki so kazale, da slovenska zemlja seza daleč tudi v furlanski del.

* * *

Pred zaključkom lista smo dobili še nastopni dopis, popolnjujoči prvega:

Pri Fonu so priredili Slovenci slavolok z napisom: „Goriški Slovenci kličejo Vam dobro došli! Witajte“. Ko je visoki gost prišel do slavoloka, zaorili so neštevilni „živio“-klici. Tu se ni ustavil, ampak še-le na Katerinijevem trgu, kjer ga je čakal goriški župan in godba. V spremstvu do stanovanja v mestu imel je „živio“ prvo mesto. Italijani niso mogli preupiti Slovencev. V jezi so zabavljali Slovence na vsak „živio“ Badeniju. Pred stanovanjem so se ponavljali isti prizori: na slovenski živio, kateri je bil namenjen Badeniju, dobili so v odgovor zabavljenja, tako, da ni bilo niti slišati „Evviva“ nego samo naš „Živio“. Kmalu zatem so bile ugasnjene luči v znamenje, da hoče mir. Lahončiči so se vedli tako surovo, da tako ne bi se vedli niti menelikovci. Meščani niso priredili nikakega vsprejema.

„Soča“ je prinesla v izredni izdaji ta-le pozdrav v poljskem jeziku:

Ekscelencyo!

Dzisiaj rano na Przedziale (Predel) przestąpiłeś między naszego kraju. — Wszędzie aż do bram miasta Gorycyi witał Cię lud słoweński z tem większym entuzjazmem, że widzi w Tobie nie tylko pierwszego doradcę korony, ale także znakomitego syna bratniego polskiego narodu.

Wiemy, że było w projekcie przewieść Cię jak najszybciej na tej przestrzeni od Terbiża (Tarvis) do Gorycyi, chyba może dla tego, ażebyś niewidział niczego i niesłyszał żyweń i żalów tego poczciwego ludu, który się rozsiadł między Przedziałem a Gorycyą. Ty Ekscelencyo pokrzyżowałeś te plany! Chwała Ci za to!

Widziałeś obecnie na własne oczy śliczną naszą Soszką Dolinę (Dolina Isonzo), widziałeś i jej lud wyłącznie słoweńskiej narodowości. Obyś się także przeświadczył, że zasługuje on więcej sympaty i więcej względów ze strony Wysokiego Rządu. Tymczasowo spodziewamy się przynajmniej połączenia drogi żelazna z źródkowymi krajami Monarchii, ażeby umożliwić nasej krainie grawitacyę ku Austryackiemu Cesarstwu, zamiast jak dotąd zmuszać ją gwałtownie do zaspokajania swych potrzeb i szukania pomocy w sasiednim zupełnie nam obcym psństwie. . . .

Ale Soszka Dolina jest tylko częścią słoweńskiej Gorycyi. Cała bowiem Okolica Gorycka, cała Dolina Wipawska, cała Berda, cały Karst są jednolita własnością słoweńskiego ludu.

Dwie trzecie mieszkańców są słoweńskiej narodowości i więcej jak trzy czwarte własności ziemskiej jest w słoweńskim ręku. Tylko w miście Gorycyi jesteście wy Słowacy w mniejszości. Szkoła bowiem i urząd wynarodowiając dzieci nasze zwiększa szeregi naszych przeciwników. Natomiast dziwna siła żywotna słoweńskiego narodu i jego wzrost naturalny jest tak wielki, że mimo tego ucisku narodowości słoweńska wzrasta szybkimi krokami. Tak więc dzięki Bogu natura oddaje nam to, co nam zabiera rząd. A rzadzi się tu zawsze tak, jak gdyby to była „włoska ziemia“, jak ja w rzeczywistości nasi przeciwnicy nazywają. Włoscy mieszkańcy używają tu wszystkich narodowych praw. My Słowacy jesteście wszędzie krzywdzeni i pomiatani. . . . Ekscelencyo wiemy, że masz bystry wzrok i wielki dar spostrzegawczy. Przyglądaj się przeto dobrze tutejszym stosunkom a poznasz Sam, w jakich warunkach żyje na najdalszych kresach monarchii nasz biedny naród. . . . Przypomnij sobie, że jest on tej samej krwi i tego samego szczepu, co ten szlachetny naród polski, którego wielkim synem Ty Panie z chluba się zowiesz — a niespodziewaj się, żeby cudzoziemcy a znani nasi wrogowie mówili Ci prawdę o nas. Niezadowolony z tego co już mają, chcieliby oni zabrać nam i resztę naszej ojcowizny! . . .

Do Ciebie przeto któryś nam krwiał bliższy niż inni dotychczasowi ministrowie Monarchii, podnosimy dziś głos z ufnością i prosimy nie o żadne perzywileje i żadne wyjątkowe względy, ale tylko o sprawiedliwość i sprawiedliwe zastosowanie istniejących ustaw. Prosimy Cię o to, ażeby i w Gorycyi mogło nareszcie błyszczeć na budynku rządowym owe złote austryackie gasło: „*Justitia regnorum fundamentum*“.

A teraz witaja Cię Drogi nasz Gościu z cała słowiańska serdecznością — słowiańskie serca — na słowiańskiej ziemi!

Witaj nam w Gorycyi Miły Gospodynie, Witajże, Witaj!

Toliko za danes. Swoje poročiło popolnimo čim preje.

Obnovljenje pogodbe z Ogersko. Oficijozna „Presse“ javlja, da finančni minister Bilinski v prvi seji poslanske zbornice predloži svoj ekspozé in da bode o tej priliki govoril tudi o obnovljenju pogodbe z Ogersko. Avstrijski narodi pričakujejo — to pravimo mi — opravičeno radovednostjo nadaljnih objav o tem važnem vprašanju, da izvedo, v koliki meri ja slavna vlada pripravljena braniti naše gospodarske koristi.

Carska dvojica ruska je dospela včeraj v Kodanj, glavno mesto Danske, na parniku „Polarna zvezda“. Vsprejeli so jo kraljeva dvojica, kraljevič in kraljičina in princesa Galles in mnogo druge visoke gospode. Ulice mesta so bile odičene zastavami, množica je navdušeno pozdravljala visoka gosta. Ves vsprejem je bil nenavadno prisrčen. Carica udova je pričakovala svojega sina v palači. Posebnih varstvenih naredeb ni bilo opaziti nikjer, niti običajnega špalirja ni bilo.

Nemški cesar in car ruski. Zdravijco nemškega cesarja na čast ruskemu carju smo že označili: v tej napitnici so zrcali uprav sijajno položnje ruske države med ostalimi silami evropskimi. Celó nemški, Slovanom najmanje prijazni listi priznavajo sedaj, da Rusija morda še nikdar ni bila v toli ugodnem položnju nego je sedaj, ko vsa Evropa išče njenega prijateljstva. Tega prijateljstva išče tudi nemški cesar, in on morda bolj nego kdor-koli drugi. V njega napitnici, v tonu iste, je bilo izraženo vse, kar vibrira v srcu nemškega cesarja. In kako intenzivna mora biti želja nemškega cesarja po ruskem prijateljstvu, kaže to, da se ta želja tudi potem ni ohladila niti najmanje, ko je došel hladan, rezerviran odgovor. Po odhodu carske dvojice ruske iz Vratislave je bil tam velik paradni obed častnikov, kojega se je udeležil nemški cesar. Na tem obedu se je le-ta še enkrat spominjal ruskega carja besedami: „Posebno pa izrekam vam in vsemu voju svoje radostno priznanje, da vam je bilo usojeno pokazati se v toli izborni sestavi mojemu ljubemu sosedu Njeg. Veličanstvu carju ruskemu. Mi vsi stojimo še danes pod čarom mladostnosveže postave viteškega carja, in njegova podoba plava nam pred očmi, kakor je stopal na čelu svojega polka. On, gospodar najsilnejše vojske, hoče, da njegovi vojaki služijo le kulturi in v ob-

rambo miru. V popolnem sporazumljenju z menoj stremi on po tem, da zbere vse narode evropskega dela sveta, da jih združi na podlagi ukupnih koristi v varstvo naših najsvetejših lasti“.

Ta govor nemškega cesarja je povsem vsopreden zdravijci na dvornem obedu: nadahnla ga je ista želja — želja po prijateljstvu z Rusijo! Ako se že poznana nemška samozavest udaja do take skromnosti, in da se vspenja do take višine proslavljanja „ljubega sosedu“, potem mora že biti ta ljubi sosed jako silen in močan činitelj.

Velike vaje v Galiciji se vrše sijajno in v posebno zadovolnost cesarjevo. Vojaki premagujejo lahko vse napore. Včeraj je bil cesar ves dan na vežbališču, zvečer se je povrnil v Krišovice. Vreme je lepo.

Deželnozbornske volitve v Sileziji. Včeraj so volile kmečke občine. Nemški liberalci so izgubili jeden mandat, katerega so pridobili nacionalci. Čehi in Poljaki so ohranili doseđanje mandate.

Odmev revolucije na Kreti. Iz Aten javljajo včerajšnjega dné: častniki in podčastniki grški, ki so se bili podali svojevoljno na Kreto, so se vrnili danes. Čim so dospeli do mesta, odvela jih je četa vojakov v zapor vsled naloga vojaške oblasti. Zagotavlja se, da jih postavijo pred običajno sodišče, ker so pomagali meščanom. — Druga brzojavka pa slove: Grški častniki, podčastniki in vojaki, ki so se vrnili s Krete, bodo postavljeni pred vojno sodišče. Vrnivši se vojaki prinesli so s seboj ves vojni materijal, kojega so bili vzeli s seboj na Kreto, celó jeden top. Nadalja javljajo, da je generalni gubernator na Kreti podpisal 16 obsodeb (upnikov?) na smrt. Obsodbe se izvrše v utrbi Katamidi pri Naupliji.

Baratieri se brani. Baratieri je izdal neki spis, v kojem se trudi, da bi zvalil vso krivdo na nesreči italijanske vojske v Afriki na sedaj ujetega generala Albertonija. Kar pa se dostaje tiste brzojavke, ki jo je bil general Baratieri odposlal vladi takoj po nesrečni bitki pri Aba Garimi in v koji je italijanske vojake obdolžil strahopetstva, pravi, da je to brzojavko pisal v trenutku moralnega potrtja.

Večina italijanskih novin so razjarjene radi tega spisa. „Tribuna“ pravi, da mora zardečiti srama sleherni Italijan, ko čita ta spis; nadeja pa, da tega spisa ni pisal Baratieri sam, ampak da je posla tu z mistifikacijo.

Različne vesti.

† **Knez Hohenlohe.** Minolo noč je umrl v Gorici nagle smrti državni poslanec knez Hohenlohe. Pokojnik je bil neizprosen naš narodni nasprotnik, toda onkraj groba ne sme biti nasprotnstva in sovraštva, zato kličemo: Mir njegovi duši!

Ministerski predsednik grof Badenij bode vsprejemal prijavljene deputacije jutri od 9½ do 10½ predpoludne, in sicer v namestništveni palači. Oni gospodje, ki so določeni v deputacije, naj pridejo v kavarno Commercio **pred 9. uro.**

Osebna vest. Tržaški policijski ravnatelj, dvorni svetvalec vitez Tschernko, se je povrnil sinoči v Trst sé svojega dopusta.

Občinske volitve v Trstu. „Il Piccolo“, ta prva vijolina tržaška, pravi v svojem sinočnem izdanju, da je doznal, da je namestništvo odredilo, naj bodo volilne listine pripravljene do 20. t. m. Po določbah mestnega štatuta utegnejo torej pričeti volitve prve dni novembra meseca.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu so darovali: Magyar ember Aladár & Comp. na Reki 4 kr. 20 nč., gč. Adele Zanierjeva v Št. Pavlu 2 kr. Žalske krasotice med igro 2 kr. 30 stot. Za isto svrho je nabrala gč. Metlikovičeva na Sokolskem izletu v Devinu 13 kr. 44 nč., v krčmi gosp. Štoke pa 1 krono 10 nč. Iskrena hvala vsem darovateljem, ki so se spomnili prekoristne podružnice.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Sežani so darovali: Mesto venca pokojnemu Oskarju Polayu sledeča gospoda: gč. Evfemija Mahorčič 4 krone, g. Hruša iz Lipice 4 krone, g. Schuh iz Lipice 2 kroni, g. Legat iz Lipice 2 kr. g. Dolenc iz Oreška 1 kr., g. Josip Renčelj (Lah) 1 kr., in N. N. 20 stotink. V nedeljo se je nabralo v veseli družbi na dvorišču g. Škrlija v Tomaju 5 gld. 36½ nč. V kavarni g. Štolfa nabralo se je med tržaškimi pevci o priliki pogreba pokojnega g. Oskarja Polay-a svoto 1 gld. 30 nč.

Odlikovan kapelnik. Nj. Vel. cesar je odlikoval dvornega kapelnika Hans Richterja redom železne krone III. razreda. Neposredni vzrok temu odlikovanju je baje ta, ker je Richter izborna vodil dvorni koncert, ki je bil na čast carski dvojici ruski.

Potrjeno imenovanjem Naši čitatelji se morda še spominjajo, da je mestni svet tržaški imenoval to poletje profesorja Frana Fridricha ravnateljem občinske višje realke, toda naučno ministerstvo ni potrdilo tega imenovanja. Kakor smo sporočili svojecasno, imenoval je mestni svet nekoliko pozneje istega profesorja v drugič za isto mesto. Sedaj pa je ministerstvo potrdilo to imenovanje. Visoko namestništvo je včeraj obvestilo županstvo o tej potrditvi.

Vpisovanje učencev na tukajšnji c. kr. drž. gimnazij se bode vršilo dne 16. in 17. t. m. od 9. predp. do poldne v ravnateljski pisarni. Vsprejemni in ponavljalni izpiti bodo dne 17. in 18. t. m.

Kralj grški je došel včeraj na Reko.

Kontrolna zborovanjá rezervnikov bodo letos od 1. do 8. oktobra v mornarniški vojašnici, dodatna zborovanja pa dne 10., 11., 12. in 13. novembra. Abecedni red, po kojem se morajo rezervniki prijaviti na zborovanjih, prijavimo pravočasno.

Še je čas! Pod tem naslovom se nam piše: Gospod urednik! Teško je prati rane na lastnem telesu ker to — boli. Ali treba, sicer lahko segnijo vse telo. Tako je tudi z našim narodnim življenjem. Več časa že opazujem postopanje naših „narodnjakov“ ob jezikovnem vprašanju in v svojo žalost moram zopet enkrat konstatovati, da naše jezikovno vprašanje napreduje — rakovo pot! Ne bodem se vkarjal z inteligenco, kojo Vi prav dobro poznate in koje jednemu delu, kakor se vidi, ni pomoči. Ogledati si hočem raje delavski stan. Mislite si dečka, oziroma deklico, ki je zahajala v slovenske šole in koja ima še mlečne zobe, in mislite si, da si ta deček ali deklica upa reči svojim starišem: „ne govorim po ščavo, ker mene je sram!“ Mislite si otroka, koji še hodi v gori omenjeno šolo in koji na ulici in doma noče govoriti drugače nego laško!! In vse to, g. urednik, so fakta. Naj bojo tudi izjeme, vsejedno je to žalostno. Česa moremo zahtevati od onih, ki zahajajo v tuje šole, ako se med našimi dogajajo taki slučajji?! Jaz imam 5 otrok, bivam v mestu, imam za sosede same Lahe, vsejedno pa govorijo moji otroci doma in na ulici samo slovensko, seveda kadar govorijo z ljudmi, ki poznajo naš mili jezik. Ne da bi se hotel hvaliti, reči smem vendar, da se Italijani učijo slovensko od mojih otrok. Odklanjam torej trditev večine naših delavcev, češ, da ni mogoče, da bi otroci govorili slovensko, — ko jih nihče ne razumi!! Ako bomo tako postopali še nadalje, bode vse delo naših prvakov le prazno in tujec se bode v kratkem šopiril kakor se je pred 30 leti, ko se v mestu ni smelo govoriti, ne slovenski da bi se morali bati hudih žaljenj. Naj bode že enkrat konec praznim frazam; ne izgovarjajte se, ker vsi vaši izgovori so piškavi! In ako niso zavedne vaše žene, pokažite vi možaki, da razumete svoj poklic! Ne dajte, da bi vas vaši otroci nazivljali se ščavi. Vse upitje po krčmah in društvih nič ne izda, ako ne vršimo svoje dolžnosti v lastni družini. Ako se pokažete neizprosne vi, pa boste videli, da pojde; drugače pa: z Bogom „Liepa naša domovina“!

Ne bodi ga treba.

Izlet „Tržaškega Sokola“ v Devin. „Tržaški Sokol“ je držal svojo besedo, izpolnil dano obljabo: sprovel nas je še enkrat do biserja na slovenskem obrežju morja adrijanskega, na klasična tla devinska. A mi moramo biti hvaležni „Sokolu“ na tej zvestobi: dan minolega torka nismo preživeli zastoj, to je bil ploden dan v drobnem delu na polju narodne zavesti.

Vreme je bilo tako krasno, da se skoraj ne spominjamo tacega dneva v tem poletju. Na parniku „Albania“ zbrala se je lepa družba, med isto tudi naš dični prvak, Ivan vitez Nabergoj. Ob sviranju glasbe odplul je parnik iz pristanišča, a gori na jربولi je vihrala naša trobojnica. Na parniku je bilo živahno vrvenje, najbolji znak, da se izlet izvrši sijajno. Voznja po morju je bila prelepa, res diven užitek je bil to. Prsa so se nam širila, ko smo zrlj po tem našem morju, po tem krasnem obrežju, ki obrobija to naše morje. Na morju pred devinsko luko nas je čakalo pre-

veselo iznenadjenje, ki so nam je priredili vrli — Križani! V veliki ladiji, odičeni mnogobrojnimi narodnimi zastavami, zbranih je bilo lepo število Križanov, a raz ladijo pozdravljali so nas zvoki križke glasbe. V tem lepem bratskem spremstvu pripluli smo v devinsko luko. Zopet prijetno iznenadjenje: na bregu je pelo vrlo proseško društvo „Hajdrih“ in iz stotin grl so orili živio-klici nam v pozdrav. Stopivše na kopno nas je pozdravil župan Ples, a zahvalil se mu je starosta dr. Gregorin. Ob velikem navdušenju smo se razvrstili v impozanten sprevod: pod vihrajočima zastavama, sokolsko in devinsko, ter ob sviranju dveh glasb korakali smo v Devin na lepi in veliki vrt g. župana Plesa. Ob uhodu v vrt je bil prirejen prelep slavolok s primernimi napisi. Hipoma se je napolnil ves vrt. In takoj se je pričela zahava brez odmora: sviranje dveh godb, udarjanje tamburašev, pevanje društva „Hajdrih“ in oddelka „Slovanskega pevskega društva“, telovadba, divna deklamacija gospodičine Čargove, navdušeni govori, ples v veliki lopi, na vrtu in po dvorišču — vse to se je vršilo kalejdoskopiški pred našimi očmi. Polagoma se-le smo se uverili, da je bila zastopana vsa okolica devinska daleč na okrog. V prvi vrsti nam je omenjati Križanov in Prosečanov, ki so došli v impozantnem številu, potem Barkovljanov, Škedenjcev, Svetoivančanov in družih zastopnikov tržaške okolice.

Govor staroste dr. Gregorina je napravil globok utis na vse izletnike. Sosebno navdušenje pa je izzval na treh mestih: ko je zatrjal neomahljivo zvestobo sokolstva v službi za napredek naroda, ko je zahvaljeval vrle Križane na njih današnjem činu slovenske ljubavi, in ko je omenjal onega izletnika, v kojem je tako rekoč posebljemo vse naše narodno gibanje v tržaški okolici in kojega ime znači naš program — Ivana viteza Nabergoja. V trenutku, ko je govornik omenjal zvestobe Nabergojeve do naroda slovenskega navstal je pravi vihar med občinstvom in govornik in proslavljeni sta si mogla podati roke — gori na ramenih navdušene množice. To je bil trenotek, ko smo vskliknili: še ni izumrla slovenska zavest, še ni izumrla slovensko bratoljubje, še ni izumrla slovenska hvaležnost. In isti viharji navdušenja so se ponavljali potem, ko je Nabergoj stopil na stol, da se v dolgem in lepem govoru zahvali na tolikih dokazih simpatije. Zmisel njegovega govora je bil: „mного sem se nadejal, ko sem jel delovati za svoj narod, toda le malo mojih nad se je izpolnilo do sedaj; vendar pa sem prepričan, da pride tudi za nas zmaga dan. Če ga ne čakam jaz, ga pa čakate vi, mlajši zarod!“

Po tem govoru je navdušenje doseglo svojo kulminacijo. — Seveda se je navduševalo in govorilo tudi pri posamičnih mizah, sosebno med Križani in Devinci.

Kakor bi trenil je minal odmerjeni nam čas. Ob 10. uri je bil čas odhoda. Radostnih src, ob zvokih glasbe, vihrajočimi zastavami, v bengališkem svitu ter ob burnih ovacijah korakali so izletniki doli do obrežja. A predno smo odpluli — s pripeto ladijo Križanov — ponovili so se še enkrat vsi tisti burni pojavi bratske ljubavi, a mi smo čutili v sebi zavest, da ostavljamo naše obrežje in da so naša srca, ki nas pozdravljajo tam z obrežja. Med vožnjo — divno vožnjo po gladki površini morja — nadaljevala se je veselica.

Tako smo veseli in srečni v svojem srcu dospeli v tržaško luko in se razšli tiho in mirno, kakor se spodobi mirnim ljudem. Nadejamo se, da slavnim oblastim ni bilo žal, da so nam dovolile ta izlet v polnem obsegu

Pripomnjeno bodi še, da je iz Idrije došel brzojavni pozdrav od bratov kolesarjev Goriupa, Grebenca, dra. Abrama in Grižona.

Slednjč pa nas veže dolžnost, da izrečemo posebno priznanje gospodu kapitanu Ivanu Castropilu, ki je posebno ljubeznjivostjo šel društvu na roko v vsem. Hvala mu bodi prisrčna.

Izlet društva „Pravnik“ v Divačo. Minolo nedeljo se je zbralo v Divači — kakor čitamo v „Slov. Narodu“ — nad 50 slovenskih pravnikov. Izletniki so obiskali najprej škocijansko jamo. V Motovunu je bil prirejen lep slavolok je in izletnike pozdravil župan A. Mahorčič, zahvalil pa se mu je dr. Majaron. Povrnivši se iz Motovuna v Divačo je pozdravil izletnike okrajni

glavar sežanski, grof dr. A. Schaffgotsch. Leta je na banketu na sežanskem kolodvoru izustil zdravijco, ki zasluži res, da jo ponatisnejo vsi slovenski listi, da si jo vzamejo k srcu vsi uradniki brez izjeme, službujoči med našim narodom. Gosp. okrajni glavar je rekel: „Pozdravljam društvo „Pravnik“, katero si je pridobilo že toliko zaslug za slovensko uradovanje. Kakor praktičen uradnik vem ceniti delavnost društva, katero se trudi, da ustanovi jednotno terminologijo. Če mi uradujemo v slovenskem jeziku, ne izpolnjujemo samo svoje uradne dolžnosti, ampak tudi dolžnost, katero nam predpisuje ustava, cesar bi se moral držati vsaki avstrijski uradnik. Mene veseli zelo, da sem v sredi tega društva ter mu kličem: „vivat, crescat, floreat!“ Tako je govoril c. kr. politični uradnik. Nič posebnega ni povedal; nasprotno: umevno je samo ob sebi, kar je povedal. Vendar dé dobro rodoljubnemu srcu, ako čuje take besede iz ust uradnika. Redki, zelo redki so taki slučajji. Po takem že radi verjamemo zadržilo „Slov. Naroda“, da so izletniki, cvet naroda slovenskega, navdušeno pritrjevali toliko zdravijci gosp. glavarja Schaffgotscha, kolikor tudi prisrčni zahvali gosp. dra. Majarona. — Zatem je g. dr. Gregorin nazdravil društvu „Pravnik“, omenjaje plodonosno delo gosp. svetnika Bogdana Trnovca za slovensko uradovanje. — Dr. Krisper je nazdravil okrajnemu sodniku sežanskemu, gosp. Dukiču, in načelniku postaje v Divači, g. Planincu. Le-ta poslednji je v navdušenem govoru zahvalil izletnike v imenu bralnega društva, občine in vsega prebivalstva. Slednjč je napil dr. Rudolfu stanu sodnikov. Po obedu je bil izlet v Ležeče in zatem sestanek v gostilni g. Obersnela v Divači.

Telefon iz Inomosta na Dunaj. Občinski zastop v Inomostu uležil je prošnjo na trgovinsko ministerstvo, da bi se čim prej osnula telefonska zveza iz Inomosta preko Solnograda do Dunaja.

Samomori. 28letni čevljar Anton Degrassi, stanujoči v ulici del Solitario hšt. 11, prerezal si je včeraj z britvijo vrat. Sorodniki so ga našli umirajočega, ležečega v krvi pod stopnicami. Zdravnik z zdravniške postaje dal je nesrečneža urno prenesti v bolnišnico, toda isti je umrl tam kmalu zatem. Sodijo, da Degrassi ni bil pri pravi pameti. Zmešalo se mu je baje vsled tega, ker mu je sodišče obsodilo mater zaradi nemoralnih činov.

Včeraj so našli utopljenca v morju blizu pomola pri sv. Andreju. Spravili so truplo na kopno in obvestili oblast. Na lice mesta došla komisija je konstatovala, da je truplo že pričelo gnjiti, da je torej že 2 ali 4 dni v vodi. Nadalje je konstatovala, da je imel utopljenec vrat prestreljen prek in prek. Pri utopljenecu niso našli nikakoršnega papirja, iz kojega bi se dalo sklepati, kdo da je bil. Mož je bil kakih 45 let star, ima goste rumenkaste brke, temne lase in oči ter je bil brčkone — soditi po obleki — delavskega stanu, morda ptajec. Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Na katoliškem pokopališču pri sv. Ani so našli včeraj popolučne med grobovi neko kakih 60 let staro žensko, katero je vil krč. Ker ji je iz ust udarjal hud duh po karbolni kislini, umeti je bilo, da si je žena zavdala. Prepeljali so jo urno v bolnišnico, toda umrla je komaj dospesva tja. Tudi te samomorilke truplo so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Justu. Pozneje so spoznali ljudje v tej samomorilki 65letno zasebnico Jero Žnidarsič. Starka se je usmrtila brčkone od velike žalosti na izgubi svojega soproga.

Ozdravel. Friderik Polli, stanujoči v ulici Fonderia hšt. 3, kojega je njegov nečak dne 27. avgusta t. i. ubodel z nožem, prizadevši mu hudo rano, došel je včeraj iz bolnišnice. Mož mora imeti zares krepko nprav, da jo je prebil, kajti s početka imeli so zdravniki jako malo nadeje, da ozdravi.

Zapuščina samomorilčeva. V selu Sale-Marasino se je te dni ustrelil 30 letni bivši trgovec Ignacij Turelli. Na smrt se je pripravil s tem, da je v družbi svoji znancev zapil zadnji svoj imetek. Ostavil je pismo na okrajnega zdravnika, v kojem ga prosi, da naj nikar ne skuša rešiti ga, ako bi ga strel samo ranil. Nadalje ga je prosil, da naj pové njegovim, to je samomorilčevim upnikom, da naj stavijo v loterijo številke 4, 30, 66, kajti na iste da dobé odškodnino za izgubljeno tirjatev. Zares je marsikdo zavrgel svojega denarja v loteriji

toda o „terni“, ki jo je zapustil samorilec, ni bilo niti sledu.

Kolera v Egiptu. Iz Kaira javljajo službeno, da je bila kolera v Kairu že ugasnila, dasi ni izginila z dežele. Te dni pa se je ta morilka kar nenadoma pojavila z nova. Samo minolega petka je obolelo 30 oseb in skoro vse so umrle. Ta kuga mori torej sedaj krutejši nego prej. Rogero-paša, ravnatelj zdravstvenega urada, je izposloval od vlade dovoljenje, da sme zasuti skozi mesto vodeči okuženi kanal Khalig in izčistiti druge, ki imajo onesnaženo vodo.

Trpinčenje izseljencev. New-Yorški „Glas Naroda“ pripoveduje v svoji poslednji številki: Ameriški konzularni agent v Kielu je izjavil dopisniku „United Presse“, da bode preiskoval naslednji slučaj, ki se je dogodil na parniku „Hermann“. Na tem parniku so namreč 6 ruskih izseljencev mučili do smrti. Dne 30. januarja t. l. je ta parnik ostavil Libau s 30 izseljenci. Izseljence so stlačili pod krovom v tako majhen prostor, da se jih je 6 zadušilo! Mrliče so pometali v morje, ostalim izseljencem pa so zapretili, da jih odvedejo nazaj na Rusko, ako izpovedó, kako se je godilo s tovariši.

Madjari se množé iz — židovskega plemena. Poslednje dni je bilo na Ogerskem nafabriciranih zopet nekoliko „pristnih“ Madjarov, ki bodo prenašali slavo madjarskega naroda v drugi milenij. Iz Aleksandra Sterna postal je „Barta“, iz Julija Mandla „Mérö“, iz Evgena Rosensteina „Rónai“, iz Sigmunda Weissa „Szekély“, iz Jajtelesa Kleina „Kélemén“, iz Fritza Richterja „Biró“ in iz Alfreda Deutscha „Dezsenyi“. Vsaki izmed teh plačal je za to metamorfozo borih 50 novč. Eljen a Magyar-ország!

Loterijske številke, izžrebane dné 9. t. m.:
Brno 56, 13, 9, 61, 12.

Portretne karikature.

(Iz mape slikarske diletantke.)

Ko sem bila še izredna slušateljica slikarske akademije na Dunaju, bilo mi je v največje veselje in najlepši užitek potikati se po slovitem Grabnu. Proti večeru, ko zažaré v prekrasnih, umetniško aranžiranih, sila ukusnih in vabljivih izložbah električne lučice, da se koplje vse v nekem posebnem, očarljivem, dušo in srcé razveseljačem svitu, tedaj se napolni široki Graben z najelegantnejšim, najbogatejšim, najbahatejšim, najpikantnejšim in najlepšim dunajskim občinstvom. In ti veseli, razposajeni, mogočno resni, gigerlsko blazirani ljudje so bili večinoma sami — tipi velikomestja.. Z navdušenostjo sem opazovala vedno njihove značilne obraze, njihovo izrazito mimiko, njihovo klasično kretanje, dá, celó njihovo toaletto, ki je po svoji izvirnosti in vedno individualizirani eleganci v vsej Avstriji jedina. V tej vrveči, šaleči in dražeči se guječi, katero sem ljubila z vsakim dnem bolj, sem našla toliko zanimivih portretnih karikatur za svojo diletantsko mapo, kakor menda nikjer drugod... A ne le radi tega se mi je bil v tistih časih omilil tako zeló dunajski Graben. Velika, če ne največja privlačna sila za-me so bile one štiri velikanske prodajalnice papirja, knjig in — portretnih slik, prodajalnice, ki imajo v svojih obširnih izložbah razstavljenih na tisoče — fotografij... Okna s tistimi interesantnimi, vedno novimi slikami dunajskih igralcev in igralcev, baletk, šansonetk, cirkuških jezdalk, virtuofov, slikarjev, kiparjev, komponistov, pisateljev in pesnikov, cesarjev, kraljev in kraljic, princev, princesinj, generalov ter njihovih — konj, psov in vozov, tista okna so bila vsak večer spomladi in na jesen moja — Meka... Koliko duhovitih, krasnih, nerazumno globokih očij, koliko lepih, karakterističnih ust, nosov, brad, koliko klasičnih ušes, čel in lic sem našla mej onimi slikami! — Dá, često sem v zamaknenju pozabila pred onimi izložbami na čas ter prestala ondi po cele ure, ne zmené se za ljudi, ki so me v svoji radovidnosti prezirali in potiskali sém ter tja...

Toda ne le slike, nego tudi ljudje, ki so iste opazovali, so me izredno zamicali. Reči moram, da sem bila često ginjena radi nežnega, sila ljubeznivega razmerja, katero vlada mej dunajskim občinstvom in dunajskimi umetniki. Zdi se mi, da se v tem oziru večkrat celó pretirava. Dunajčanka se ti pogovarja ure in ure o ulogah svojih, igralških ljubich in ljubljencih ter ti omenja po sto-

krat neznatne malenkosti v gestikulaciji, mimiki, pozah, v kostumiranju, v intonaciji, v plesu in toaleti, malenkosti, katerih bi Slovenka niti ne opazila, ali pa ignorirala.

Zato pa sem se često često čudila, kadar sem pred izložbo slišala opombe, ki so razkrivale nenavadno intimno poznanje vseh umetniških fines, pa tudi menda vseh privatnih zadev izpostavljenih umetnikov. Vsaka nova slika Sonnenthalova Mitterwurzerjeva, Lewinskega, Girardijeva, Van Dykova, vsaka nova fotografija Wolterce, Odilonke, Markove, Kopaczyjeve je za Dunajčana, še bolj pa za Dunajčanko — imeniten dogodek... In kjer je taka slika izložena, tjá roma pol Dunaja, — tam stoji, se ruje, suje, smeje in psuje na stotine ljudi. In vrata dotične prodajalnice so neprenehoma odprta... in kupci in kupčevalke dohajajo nepretrgoma iz prodajalnice, noseči kupljeno novo sliko Odilonke, Sonnenthala, Van Dyka... — Zato pa ne najdeš z lahka salona, kjer bi ne bilo razstavljeno nešteto fotografij dunajskih igralcev, igralcev, šansonetk, baletk, pevcev, pevki, jezdalk in telovadk... (Pride še.)

Najnovejše vesti.

Trst 10. Iz Gorice smo dobili od odlične strani vest, da grof Badeni vsprejme v Trstu vse prijavljene slovenske deputacije.

Gorica 10. Po vsprejemu deputacij Slovinci na Travniku improvizovali Badeniju ovacijo burnimi živio-klici. Lahov ni bilo videti.

Gorica 10. Ministerski predsednik je vsprejel mnogo deputacij. Prvi je bil vsprejet knez nadškof Zorn se stolnim kapitljem, potem vojaške oblasti, deželni odbor, župan Venutti z občinskimi svetovalci, predsedništvo trgovinske zbornice, predstojniki vseh oblastij in zavodov, ter razna društva in korporacije.

Županje sodnih okrajev goriškega in ajdovskega so se zahvalili na gradnji vipavske železnice ter so prosili za osnutje slovenskih srednjih šol v Gorici in za uvedeno slovenskih sodnih razprav ravno tam. Deputacija slovenskih starišev v Gorici je prosila, da bi se vendar uredile zadeve ljudske šole v Gorici. Ministerski predsednik se je natančno obvestil o vseh vprašanjih. Visoki gost je obedeloval pri grofu Coroniniju v Št. Petru, kjer so mu vaščanje priredili slovesen vsprejem.

Trgovinske brzojavke in vesti.

Budimpešta. Pšenica za jesen 6.85—6.86 Pšenica za spomlad 1896 7.16 do 7.18 —. Oves za jesen 5.27—5.29 Ká za jesen 5.95—6.— Kozuza za sept.-okt. 3.60—3.65 Pšenica nova od 74 kil. f. 6.95—7.05 od 79 kil. 7.05—7.10, od 80 kil. f. 7.10—7.15 od 81. kil. f. 7.20 7.25, od 82 kil. for. —. —. —. Jedman 5.20—7.70 prosa —. —. —.

Pšenica: Srednje ponudba, dobro povpraševanje. Prodaja 28.000 mt. st., stalno, 2/3 nč. dražje: Rž 2 nč. dražje. Vreme lepo.

ruga. Nerafinirani sladkor for. 11.90, oktober-december 12.10 silno mlačno.

Praga. Centrifugal novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatev prosa f. 35—35.25 Concasse 86.50—86.75 Četvorni 87.50—88. V glavah vodih 89.25—89.50 Havra. Kava Santos good average za september 61.25 za januar 57.75.

Hamburg. Santos good average za september 50.75 za december 48.50. za marc 1897. f. 48.50.

Dunajska borza 10. septembra 1896.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.75	101.75
„ „ v srebru	101.85	101.80
Avstrijska renta v zlatu	123.85	123.35
„ „ v kronah	101.15	101.30
Kreditne akcije	378.—	374.75
London 10 Lat.	119.55	119.55
Napoleoni	9.52 1/2	9.53
20 mark	11.72	11.72
100 italj. lir	44.38	44.40

Zahvala.

Podpisano predsedništvo izreka najtoplejo zahvalo prečastitemu gosp. dekanu tomajskemu, v. lesposlovanemu županu na prisrčnih pozdravih, g. nadučitelju Beningerju na izredni ljubeznivosti, vsem govornikom, ki so povelicevali naš sestanek v Tomaju, vsem onim, ki so se trudili za prirejenje prostorov, kjer je bila veselica, in slednjič vsemu prebivalstvu na toli iskrenem vsprejemu.

V Rojanu, dne 8 septembra 1896.
Predsedništvo društva „Zarja“:
Josip Katalan,
predsednik.

ŽELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) **Državna železnica.** (Postaja pri sv. Andreju)
Od dné 1. junija 1896.
ODHOD:
6.30 predp. v Hrpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Hrpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 popol. v Hrpelje, Divačo in Pulj.
7.30 „ v Hrpelje (in od Hrpelj brzovlak v Pulj Divačo, na Dunaj, v Beljak.)
Lokalni vlaki ob praznikih:
7.35 zjutraj v Hrpelje.
2.20 popol. v Divačo.
4.20 „ v Boršt.

DOHOD:
8.05 predp. iz Ljubljane, Divače, Hrpelje.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Hrpelje, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka Ljubljano,
Lokalna vlaka ob praznikih:
7.29 popol. iz Boršta.
9.35 „ popol. iz Divače.

b) Južna železnica (Postaja južne železnice.)

Od dné 1. junija 1896.
ODHOD:
7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.— „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.90 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko — Gorico in Korminom.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.— „ mešani vlak do Mürzzuschlaga.
DOHOD:
6.48 predp. mešani vlak iz Mürzzuschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.
8.35 „ brzovlak iz Kormina,
9.25 „ brzovlak z Dunaja.
10.20 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.
5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —
8.56 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.
Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih.
ODHOD:
2.— popoldne v Kormin.
4.25 „ v Nabrežino.
DOHOD:
12.07 popoldne iz Kormina.
10.50 popoldne iz Nabrežine.

Prijava.
„Csarda alla Posta“,
via Molin piccolo šte. 1, toči najbolje znano seno-zeško maréno pivo, istraka, dalmatinaska in bela vina. Izborna italijanska kuhinja. Točna postrežba.
Za obilno udeležbo se priporoča
Ivan Gutjahr.

Zaloga pohištva
tvrke **Alessandro Levi Minzi**
Trst. Via Ribergo, 21 in Piazza Vecchia št. 2
Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov, lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal in vsakovrstnih slik. — Na zahtevanje ilustriran cenik zaštonj in franko. Naročeno blago stavlja se parnik, ali na železniško postajo, ne dá bi za to računil stroške.

Zdravljenje krvi
Čaj „Tisoočerni cvet“ (Millefiori).
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu probavljanju in hemoroidam. Jeden omet za ozdravljanje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg.

LA FILIALE
della
BANCA UNION
TRIESTE
s' occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.
a) Accetta versamenti in conto corrente abbuonando l'interesse annuo
per banconote 2 1/2 % con preavviso 5 giorni
3 1/2 % „ „ 12 „
3 1/2 % „ a 4 mesi fisso
3 1/2 % „ „ 8 „
per Napoleoni 2 % con preavviso di 20 giorni
2 1/2 % „ „ „ 40 „
2 1/4 % „ „ „ 3 mesi
3 „ „ „ 6 „
Il nuovo tasso d'interesse principierà a decorrere sulle lettere di versamento in circolazione a datore del 3 Marzo rispettivamente dal 10 Marzo a secondo del relativo preavviso.
b) In banco giro abbuonando il 2 1/2 % interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a fior. 20.000 — a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa. Conferma versamenti in apposito libretto.
c) Conteggia per tutti i versamenti fatti in qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.
Assume dei propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altri principali città; rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.
e) Rilascia Vagli del Banco di Napoli, pagabili ovunque presso gli stabilimenti del Banco e presso i suoi rappresentanti e corrispo: denti facoltati alla emissione degli insegni.
d) S'incarica dall'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise nonché del incasso d'assegni, cambiali e coupons, verso modica provvigione.
Sulle lettere di versamento attualmente in circolazione il nuovo tasso d'interesse entrerà in vigore al 25 corr. e rispettivamente al 2 Marzo a. c. a seconda del rispettivo preavviso.
Trieste, 20. Febbraio 1896. 1 12